

Socialnämnden

Aleksandra Vucetic
Utvecklingsledare
aleksandra.vucetic@ekero.se

Upphandling av personlig assistans

Dnr SN24/94

Förslag till beslut

1. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att upphandling av insatsen personlig assistans ska genomföras enligt Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU).
2. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att socialnämnden får fatta erforderliga beslut i upphandlingsprocessen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Den personliga assistans som bedrivs i egen regi är en liten del av funktionshinderomsorgens verksamhet. Det har under längre tid funnits utmaningar i att driva verksamheten effektivt, kvalitativt och ekonomiskt hållbart. Förvaltningen föreslår därför att verksamheten ska bedrivas i annan form, genom upphandling av avtal med extern utförare enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Anställda inom personlig assistans i egen regi kan erbjudas tjänst hos ny utförare i samband med verksamhetsövergång alternativt i annan kommunal verksamhet. Avtalsstart för ny utförare föreslås bli den 1 maj 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Upphandling av personlig assistans, 2024-09-23

Ärendet

Vad är personlig assistans?

Personlig assistans är en av insatserna som personer med funktionsnedsättning kan ansöka om enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Syftet med insatsen är att personer med omfattande funktionsnedsättning ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt med stöd av personliga assistenter liksom ge dem ett ökat självbestämmande och

inflytande över sin livssituation. Verksamheter inom LSS ska bidra till jämlikhet och full delaktighet i samhället för de personer som omfattas av lagen.

Vid behov av personlig assistans görs ansökan till kommunen som fattar beslut om insatsen upp till 20 timmar i veckan. Om behovet är mer omfattande hänvisas den enskilde till Försäkringskassan. Beslut fattas hos Försäkringskassan enligt Socialförsäkringsbalken (SFB). Enheten för personer med funktionsnedsättning i Ekerö kommun handlägger ansökan i kommunen samt hanterar sjuklönefakturering oavsett om personlig assistans beviljas av kommunen eller Försäkringskassan.

Efter att beslut om personlig assistans tagits av kommunen eller Försäkringskassan väljer den enskilde utförare. Den enskilde kan välja den kommunala utföraren, en privat anordnare eller att anställa en personlig assistent på egen hand. Flertalet anordnare är aktiva i Ekerö kommun.

Verksamhet i Ekerö kommun

Idag utför kommunen personlig assistans hos fem brukare där merparten är beviljade assistansersättning från Försäkringskassan. I kommunen har totalt 27 brukare personlig assistans enligt LSS eller SFB.

Vid kunskapsinventeringar och samtal med medarbetare inom personlig assistans framkommer utmaningar kring tillgång till och kunskaper i digitala verktyg, verksamhetens uppdrag och mål, dokumentation etcetera. Nuvarande driftsform innebär att verksamheten är en liten del av förvaltningen och det medför svårigheter att få en effektiv verksamhet som kännetecknas av kvalitet. Flertalet kunskapshöjande satsningar har genomförts, men med liten effekt.

Det är vidare svårt att få ekonomisk hållbarhet i verksamheten och den går med ett ekonomiskt underskott sedan flera år tillbaka. Anledningar till detta är bland annat det kollektivavtal som finns på området. Ett annat skäl är skillnaden mellan kommunal respektive statlig sektor när det gäller höjningarna av ersättningar som gjorts under de senaste åren för att omfatta löneökningar.

Omorganisationer och chefsbyten har genomförts i syfte att åtgärda ovan nämnda utmaningar. Det har i sin tur lett till svårigheter att följa upp verksamhet, rutiner samt utbildningsåtgärder som genomförts.

En förändring av driftformen förväntas leda till lägre kostnader för personlig assistans på längre sikt samt till ökad kvalitet för brukaren. När personlig assistans drivs i privat regi är den tillståndspliktig vilket innebär att kontroll och granskning genomförs av Inspektionen för vård och omsorg (IVO).



Socialförvaltningen föreslår därför att ett avtal om utförande av insatsen personlig assistans upphandlas enligt LOU. Då ärendet avser överlämnande av skötsel av kommunal angelägenhet som bedöms vara av principiell karaktär behöver beslut fattas av kommunfullmäktige.

Vid en upphandling enligt LOU avtalas vanligtvis om två år med option på förlängning i ytterligare två år.

Brukare

De personer som idag får insatsen personlig assistans utförd av kommunen kommer även fortsättningsvis ha möjlighet att välja utförare och ha inflytande över vilka personer som arbetar med insatsen.

Personal

I dagsläget har 14 årsarbetare anställningsavtal enligt Huvudöverenskommelsen (HÖK) inom kommunens verksamhet med personlig assistans. Vid en verksamhetsövergång enligt 6 b § LAS har personalen rätt att fortsätta sin anställning hos avtalad leverantör. I det fall de avböjer att ta tjänst hos ny utförare kan de erbjudas andra tjänster inom kommunen. Vid en verksamhetsövergång förs även anställningen för de tre anställda som idag arbetar enligt Lön och anställningsvillkor för personlig assistent och anhörigvårdare (PAN) över till den nya utföraren.

Den preliminära tidplanen ser ut som följer:

2024-09-19 MBL info

2024-09-25 Beslut i Socialnämnden

2024-11-04 Beslut i Kommunfullmäktige

2024-12-04 Socialnämnden fastställer underlag för upphandling.

2025-03 Socialnämnden fastställer tilldelning.

2025-05-01 Avtalsstart för ny leverantör av personlig assistans.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys har genomförts. I dagsläget påverkas inga barn av ett beslut om förändring av driftform då det bland brukarna med insatsen inom egen regi varken finns barn eller barn till brukare. Att driftformen förändras bedöms inte heller ha någon negativ påverkan på framtida barn i behov av personlig assistans eller barn till vuxna i behov av personlig assistans. Samtliga individer med ett behov av personlig assistans bedöms få sina behov tillgodosedda oavsett leverantör.

Beslutet expedieras till

Socialförvaltningen, stab
Kommunledningskontoret, upphandlingsenheten
Kommunstyrelsen

Lena Burman Johansson
Förvaltningschef

Jennifer Holm
Verksamhetschef funktionshinderområdet

Aleksandra Vucetic
Vik. utvecklingsledare